

Met de Wet Veiligheidsregio's gaat de crisisbeheersing veranderen. KMG en Juris brachten in kaart hoe de nieuwe en oude wetten de aanpak van rampen en crisissituaties beïnvloeden. "Je ziet in één oogopslag hoe het zit."

Crisisbeheersing is een breed begrip, waar veel verschillende wetten op van toepassing zijn. Neem een vliegtuig dat neerstort op een viaduct. Door de Waterstaatswet heeft de beheerder van het viaduct bevoegdheden, de Wet rampen en ongevallen regelt een deel, en straks dus de nieuwe Wet Veiligheidsregio's, die nu bij de Tweede Kamer ligt. "De precieze kennis over deze wetten is verspreid over verschillende beleidsafdelingen en ministeries", zegt Rosalie van Oostrom van Juris, verantwoordelijk voor de juridische component van de analyse. "Wij

dan aan? Welke fasen zijn er, welke bestuurslagen zijn daar allemaal bij betrokken, en wie mag wat doen?" Daarna werden de wetten die op de crisisbeheersing van toepassing zijn, geanalyseerd.

Dat gebeurde niet aan de hand van specifieke scenario's, zoals het eerdergenoemde voorbeeld van een vliegtuig dat neerstort op een viaduct. Van Oostrom: "Dat was een van de uitdagingen. Je kan wel vijf scenario's bedenken en uitwerken, maar dan heb je niet de hele wereld gekleurd. We hebben juist vanuit de wet gewerkt, want daar staan alle mogelijke scenario's in principe in."

De verzamelde informatie werd verwerkt in een zogenoemde visual, het handelsmerk van KMG. Het bedrijf werkt met een eigen ontwikkelde methode, Business DNA genaamd. Daarmee maakt KMG een blauwdruk van de

Binnenlandse Zaken de opdracht gaf voor de visual, vertelt Leo Nieuwenhuizen, hoofd van de afdeling Informatiebeleid van de Directie Strategie van het ministerie van Binnenlandse Zaken. "We hadden al een keer zo'n visual gezien, die gemaakt was voor de Jeugdzorg. Het mooie is dat je er voor kunt gaan staan en uit kan leggen hoe het proces in elkaar zit. Welke rol heeft welke actor, en welke actor komt wanneer in beeld."

IT in crisisbeheersing
Nieuwenhuizen heeft het model al gebruikt, bij de burgemeester van Breda. "Ik wilde kijken of het werkte. En dat deed het, de visual gaf aanknopingspunten, het leidde direct tot discussies. De burgemeester vond het erg praktisch, ook omdat het goed de nieuwe Wet Veiligheidsregio's in beeld brengt. Hij wilde meteen een print van de visual."

TEKST: MARLISE HAMAKER

case²

Crisis in beeld.

hebben die kennis bij elkaar gebracht." Juris is een zusterorganisatie van KMG Consultancy, de twee bedrijven kregen samen de opdracht voor de analyse van het ministerie van Binnenlandse Zaken. "We hebben eerst een procesanalyse gemaakt", vertelt Wim Setz, senior consultant bij KMG Consultancy. "Stel dat er een crisis is, hoe pakken we dat

organisatie, ofwel een landkaart van de bedrijfsprocessen. Het eindresultaat is de visual, een grote kaart van zo'n tweeënhalft bij anderhalf meter. "Met de visual zie je in één oogopslag hoe het zit. Je hoeft niet al die wetten uit je hoofd te kennen om te weten hoe het proces loopt, je ziet het gewoon voor je." Dat was precies de reden waarom

Het model is eveneens gebruikt tijdens een driedaagse bijeenkomst van de bij de crisisbeheersing betrokken departementen en het veld, begin maart. De visual werd op de eerste dag gepresenteerd en uitgelegd, zodat iedereen het model gedurende de rest van de bijeenkomst kon gebruiken. "Het werkt makkelijker dan dikke boekwerken en rapporten. Met de visual is de crisisbeheersing op een andere manier inzichtelijk gemaakt."

'Een visual werkt makkelijker dan dikke boekwerken of rapporten.'

Voor het ministerie van Financiën maakte KMG Consultancy in 2005 deze visual, waarop de processen binnen het ministerie te zien zijn, zoals werving en selectie, ondersteunende processen en het beheer van personeel en organisatie. Bij de verschillende processen is aangegeven welke softwareapplicaties van toepassing zijn. “Je ziet precies hoe de bedrijfsprocessen in elkaar zitten, en welke software daarvoor gebruikt wordt”, zegt Nico Molenaar, partner van KMG Consultancy. “Deze kaart laat zien hoe de processen liepen, we hebben ook in kaart gebracht hoe die er in de toekomst uit gingen zien. Er kwamen nieuwe processen, hoe ga je die ondersteunen? In deze kaart zie je dat ook al deels: het FSC gaat veel overnemen, het Facilitair Salariscentrum.” Inmiddels voert het FSC de salarisverwerking uit voor P-Direkt.

Toch blijven de dikke boeken niet helemaal achterwege, in virtuele vorm dan. Bij de visual crisisbeheersing hoort een softwareprogramma, VISUAL genaamd, waarin onder meer alle relevante wetten en systeembeschrijvingen zitten. Het programma werkt als een encyclopedie waarin de achtergrondinformatie van de kaart kan worden opgezocht. Mogelijk wordt het model nog verder verdiept met IT, vervolgt

Nieuwenhuizen. “De processen zijn nu inzichtelijk gemaakt, IT is ondersteunend aan die processen. Daar hebben we al mee geëxperimenteerd, bijvoorbeeld met netcentrische toepassingen in zeven regio’s. We zijn nog aan het kijken wat voor systeem er zou moeten komen als het gaat om informatieuitwisseling bij crisisbeheersing.” In kaart brengen wat de opbouw van IT in crisisbeheersing betekent, zou de “logische volgende

stap zijn”, zegt senior consultant Setz. “We zouden alle subprocessen in de visual kunnen koppelen aan de IT die bij dat proces hoort. Bijvoorbeeld: de Commissaris van de Koningin belt tijdens een crisis de minister van Binnenlandse Zaken. Maar hoe komt die informatie vervolgens via IT bij andere betrokken bestuurders?” KMG heeft al ervaring met visuals op het gebied van IT. “We hebben zo’n visual ge-

maakt voor de politie Rotterdam Rijnmond, omdat ze de IT-infrastructuur gingen veranderen. We maakten een analyse van de bestaande infrastructuur, en vervolgens een impactanalyse van wat er zou gebeuren bij de verandering naar de nieuwe IT-infrastructuur. Dan zie je dus wat de gevolgen zijn van die verandering, en eventuele knelpunten komen in beeld. Ook daarvoor is een visual heel geschikt.”